

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ personæ, & quo tempore ex diuino præcepto ad confessionem
teneantur. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

moraliter ea notitia ex confessione sacramentali procederet: præcipue cum penitens ea conditione Confessario sua peccata manifestauerit, vt sigillo perpetuo contineatur; sub qua conditione ad tertium, cui penitente inuito sunt reuelata, transire censenda sunt, ne sacramentum odiosum reddatur.

7. Sexto, docent communiter Doctores, teste Suar. *disp. 33. sect. 4. n. 6. Nauarr. cap. 8. num. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 18. Bonac. disp. 5. de poenit. q. 6. sect. 5. part. 3. num. 4. confiliarium, cui sacerdos ex licentia penitentis, gratia perendi confessionem manifestauit, sigilli obligatione tenetur: quia eam notitiam accipit, vt Confessarium instruat, qualiter sacramentum ministrare debet: est igitur penitenti pro absolutione obtinenda necessaria. Debet ergo sub obligatione sigilli comprehendendi.*

8. Sed oppositum verius existimo cum Valq. *quæst. 93. art. 4. dub. 2. numer. 10. Coninch. disp. 9. de poenitent. dub. 3. num. 50. Hieron. Onuphrio de sigillo confess. sect. 3. quæst. vii. dub. 6. vers. Respondet secundò. Pelantio in addit. ad 3. part. quæst. 11. disp. 3. ad finem, & aliis. Confiliarius etenim non accipit illam notitiam a confessione sigillata, sed a manifestatione Confessoris, nomine ipsius penitentis: at, si penitens per se ipsum confiliarium consulere, confiliarius sigilli obligatione non teneretur, vt *superius diximus*: ea manifestatione non est sacramentalis confessio, vt per *quæst. ad absolutionem obtinendam a confiliario non dirigitur. Ergo neque etiam teneri potest ex manifestatione Confessoris, qui penitentis instrumentum est. Item, ea manifestatio non ex confessione ortum habet, sed ex facultate data a penitente: ergo non potest obligare sub sigillo. Præterea, ea manifestatio non est penitenti necessaria, vt peccatorum absolutionem directam obtinere possit: nam Confessarius eum absolueret potest ex eo præcisè, quod ipse proponat, per se, vel per alium, virum doctum consulturum, et iudicium confilio aduersurum. Non igitur ea notitia sub sigillo cadere potest, cum ad confessionem necessaria non sit. Denique vix inquam necessarium est ad consilium petendum personam penitentis significare. Ergo, si ex facultate ipsius penitentis significata sit, conueniri non potest, quod sub sigillo non contineatur. Satis enim Christus Dominus, tum sacramentum, tum penitentibus prouidit sub inuolabili sigillo comprehendens eam notitiam, quæ pro absolutione obtinenda necessaria fuerit.**

9. Ex his infero primò, si penitens coram aliis ob maiorem sui confusionem absque ulla necessitate confiteatur, prædictos adstantes obligatione solum naturalis secreti teneri. Non enim ipsi ex confessione sacramentali formaliter notitiam accipiunt: nam illa confessio, quatenus ad ipsos dirigitur, sacramentalis non est, tamen si sacramentalis sit, quatenus sacerdoti refertur, vt bene notauit Coninch. *disp. 9. dub. 3. n. 46. Præterea absque nulla notitia posset penitens suorum peccatorum absolutionem directam obtinere, vt suppono: non igitur debuit Christus eam sacro sigillo munire.*

10. Secundò infero, superiorem, à quo extra sacramentum petitur facultas absoluedi à reueratis, siue per penitentem, siue per Confessarium, sacri sigilli obligatione non teneri: tum, quia ea petitio non est sacramentalis confessio; tamen ad confessionem legitime faciendam dirigitur: tum, quia necessaria non est, cum penitens posset superiorem adire, eique peccatum reueratim fateri, & ab eo absolutionem obtinere: tum denique, quia fieri potest, & debet ea petitio absque expressione penitentis: quod si ex eius venia fiat, sibi imputet, si alia obligatione quam naturalis secreti teneatur. Atque ita docent Valq. *quæst. 93. art. 4. dub. 2. n. 10. & 12. Henriq. lib. 6. de poenit. cap. 2. n. 3. Coninch. inclinatio disp. 9. dub. 3. n. 44. & seqq.*

11. Septimò, addunt aliqui inuentorem chartæ, in qua alicuius peccata scripta erant, sub sigillo teneri: quia videtur esse confessio inchoata. Sed reuèrsus oppositum sentiant communiter Doctores apud Nauarr. *cap. 18. num. 34. & in c. Sacerdos de poenit. dist. 6. num. 8. Suar. disp. 33. sect. 4. num. 4. Henriq. lib. 6. cap. 20. num. 1. Coninch. disp. 9. de sigillo. dub. 3. in fine. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 19. Bonac. disp. 5. q. 6. sect. 5. part. 3. circa finem. Nam scriptura illa, esto, ad faciendam confessionem deseruire possit, non tamen necessariò. Præterea non est sacramentalis confessio, neque etiam inchoata, cum frequenter absente sacerdote, facta sit, & solum ob excitandum peccatorum memoriam. Neque probandum censeo limitationem, quam solus Layman. adhibet, scilicet, obligari sigillo prædictæ chartæ inuentorem, si constet, à Confessario, cui tradita erat, amissam fuisse. Nam, esto, per scripturam sacerdoti præsentem fieri confessio possit, ea tamen scriptura, vt quid per manens est, à confessione, quæ est ens successiuus, & transiens, omninò distinguitur: non enim ipsa scriptura est confessio, sed ipsius scripturæ traditio, & illius apud sacerdotem humilis manifestatio, ex qua tantum datione, & manifestatione inuentor notitiam peccatorum non accipit, sed ex signo scripturæ permanenti.*

Monent tamen, & meritò Doctores *superius* relati, grauilissimè peccatum inuentorem, qui confessionem ibi scriptam

Verd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

legeret, ob grauem iniuriam, quam penitenti irrogaret, seuerissima sui cordis contra eius voluntatem agnoscens. Excipitur, nisi certò sciret, (quod vix contingere potest,) inuoluntaria contineri: casu autem, quo prædictam chartam iniquè legat, denunciare scripturam non potest, neque denunciarum possunt Magistratus punire, vel comprehendere: tum, quia delicta secreta sunt: tum, quia eorum manifestatio cedit in grauem irreuerentiam sacramenti, pro cuius susceptione illa scriptura facta est.

12. Si verò ipse Confessarius, qui sacro sigillo tenetur, confessionem factam reuelaret, ob ipsius reuelationem inquirere Magistratus nequeunt, tamen ob non institutam inquisitionem Respublica perire deberet, vt bene, aliis relatis, notarunt Sotus in *4. dist. 18. q. 4. art. 5. Delrius lib. 6. disquisit. mag. cap. 1. sect. 2. Menoch. lib. 1. præsumpt. 89. n. 26. Bonac. disp. 5. de Sacram. Poenit. q. 6. sect. 5. part. 3. in fine.*

13. Octauò addit Nauarr. in *cap. Sacerdos de poenit. dist. 6. n. 115. penitentem obligatum esse sub sacro sigillo seruare, quæ sibi à Confessario commendata secretò sunt. Sed reuèrsus contrarium docet communis sententia, vt videre est apud Suar. *disp. 33. sect. 4. Coninch. disp. 9. dub. 3. num. 37. Tolet. lib. 3. cap. 20. Henriq. lib. 6. cap. 20. num. 1. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. num. 20. Bonac. disp. 5. de poenit. q. 6. sect. 5. part. 3. in prime. Etenim, cum sigillum in fauorem penitentium institutum sit, vt securè peccata sacerdoti absque periculo reuelationis manifestare possint, ea tantum, quæ ipsi manifestant, sub sigillo contineri debent, non quæ à Confessario accipiunt, cum ex eorum reuelatione exolâ penitentibus confessio esse non possit.**

14. Ad extremum aduerte, etsi plures sacri sigilli obligatione teneantur; primò, & principaliter tenetur sacerdos, & secundariò alij, idèò que pœna depositionis, & reclusionis, cuius fit mentio in *cap. Omnis vtriusque sexus. solum sacerdotibus Confessariis imponenda est, reliquis arbitraria pro qualitate criminis, sicuti notarunt Nauarr. cap. Sacerdos de poenit. dist. 6. num. 50. Suar. *disp. 33. sect. 4. num. 4. Henriq. lib. 6. cap. 19. n. 9. & cap. 20. num. 2. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 14. n. 16. vers. Secundò.**

PUNCTVM XX:

De obligatione confessionis ex diuino, Ecclesiasticoque præcepto:

§. I.

Quæ personæ, & quo tempore ex diuino præcepto ad confessionem teneantur.

1. Qualiter obligentur omnes ad confitendâ peccata ex diuino præcepto.
2. Pro articulo mortis est hæc obligatio.
3. Extra prædictum tempus, seclusa Ecclesie determinatione, satis probabile est, nullam esse obligationem.
4. Per accidens obligantur grauari mortali, si suscepturi sunt Eucharistiam.
5. Si moraliter certam speciem peccati vitare non possunt.
6. Solum sâctus obligantur ad confessionem.
7. Item, grauari mortali.
8. Carentes peccato mortali, & veniali, suscipere hoc Sacramentum nequeant.

1. *Superius, in fine pun. 4. huius tract. decisum reliquimus, sacramentum Penitentiae esse medium necessarium in re, vel in voto susceptum, ad consequendam gratiam lapsis post Baptismum. Hanc necessitatem colligimus ex illis verbis Christi, Ioann. 20. Quorum remisistis peccata, remittuntur eis: quorum retinueritis, retenta sunt. Conceditur enim à Christo Domino Apostolis, & eorum in sacerdotio successoribus, non solum potestas remittendi peccata, sed etiam ea retineri: retinent autem, dum non remittunt: quia eo ipso peccatores ligantur suis peccatis, saltem quoad obligationem ea ferendi etiam, si peccatores plenam suorum peccatorum absolutionem absque ulla obligatione suscipiendi sacramentum Penitentiae obtinere possent, nullatenus sacerdotes potestatem haberent, peccata retinendi. Hæc autem obligatio non est solum de confessione peccatorum in genere, qua quis confiteretur, se peccatorem esse, sed in specie, & sigillatim, qua omnia peccata, quæ post diligentem inquisitionem memoriæ occurrerint, quoad speciem, & numerum explicentur, iuxta Trid. *sess. 14. cap. 5. & can. 7. pluribusque exornant Bellarm. lib. 3. de poen. Val. 4. disp. 7. q. 9. pun. 1. Suar. disp. 17. sect. 1. & disp. 33. sect. 1. Egid. disp. 5. de confess. dub. 1. Layman. lib. 5. sum. tr. 6. c. 6. assert. 1. Etenim, cum sacerdos in Sacramento Penitentiae Iudex sit, & Medicus, & officium Medici, & Iudicis exercere non possit, nisi statim penitentis cognoscatur, & omnia, quæ absolutioni obstare possunt, declarentur,**

declarentur: vt pro qualitate cause absolutionem concedat, & penitentiam iniungat, efficitur sane, penitentes obligatos esse ad hoc iudicium omnia peccata mortalia in specie, & sigillatim adducere, quippe vnum tantum peccatum mortale, & absolutionem impedire potest, & iudicium notabiliter variare.

2. Hanc obligationem communiter Doctores agnoscunt pro mortis articulo, pro periculo partu, pro naufragio imminenti, pro belli conflictu, pro grassante peste, & similibus: quippe cum eo tempore maxime urgeat necessitas diuinæ reconciliationis, decuit conscientia peccati mortalis grauarum astringi obligatione assumendi medium ad reconciliationem per se institutum. Quinimò, esto periculum mortis proximè non adsit, si adsit periculum probabile nunquam inueniendi sacerdotem, cui confiteri possis, iure diuino teneris confiteri, aliàs manifesto periculo te expones omitendi Sacramentum, quod à Christo Domino in remedium necessarium peccati post Baptismum commissi institutum & præceptum est: vt bene docent ex communi sententia D. Thom. in 4. dist. 17. q. 3. art. 1. q. 4. Suar. tom. 4. de penitent. disp. 35. sect. 3. à num. 2. Coninch. disp. 5. dub. 2. concl. 1. num. 16. Henric. l. 4. c. 3. n. 3. & cap. 6. n. 6. Fagund. de secundo Ecclesie præcepto. l. 1. c. 1. num. 6. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 5. n. 5.

3. Extra prædictum tempus, seclusa Ecclesie determinatione, satis probabile est, nullum aliud esse, quo fideles, maxime si contriti existant, ad faciendam confessionem astringantur. Neque enim statim post commissum mortale peccatum obligat, sicuti dixerunt Guillelm. Parisi. de Sacram. penit. cap. 19. aliàs 14. & Angel. verbo, Confessio, l. 1. §. 3. Sed viens Deus sua misericordia, inducias peccatori concedit, & tempus necessitatis expectat, alias Ecclesia annum confessionem tantum præcipiendo, suo muneri non satisfacere, sed necessarium debet confessionem post commissum peccatum statim præcipere, vt bene docet D. Thom. in supplem. quest. 6. art. 5. Adrian. in 4. de confess. §. Tertio inquirendum est. Sorus in 4. dist. 18. quest. 1. art. 4. Coninch. disp. 5. dub. 2. num. 32. Henric. lib. 4. cap. 3. n. 2. Layman. suprad. n. 4. Neque item obligat diuinum præceptum, vt dixit Ioann. Medin. C. de confess. tract. 2. q. 14. §. 2. sub finem, quoties peccatori adsit periculum obliuionis peccati commissi. Nam, vt rectè Suarez disp. 35. sect. 3. num. 6. Coninch. disp. 5. dub. 2. n. 33. Layman. dist. c. 3. n. 4. ex vi iuris diuini tantum astringitur penitens ad fatenda ea peccata, quæ post diligentem inquisitionem memoriæ occurrerint; nunquam tamen tenetur extraordinariam diligentiam adhibere, ne illorum obliuiscatur, aliàs peccatis affluens, & obliuiosus, teneretur sæpe in anno confiteri: vel sua peccata scripto mandare: quod Doctores nuper relati ex communi sententia reprobant. Restat ergo, vt seclusa Ecclesie determinatione solum pro mortis periculo obligatio confessionis adsit. Nam cum ex iure diuino nullum aliud tempus huius obligationis exequenda determinatum signari possit, pro nullo alio hæc obligatio asserenda est, vt rectè docuit Suar. disp. 35. sect. 3. n. 6. Coninch. disp. 5. dub. 2. concl. 3. in fine. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. capit. 5. n. 5. Fagund. de secundo Ecclesie præcepto. l. 1. c. 1. n. 6. Fillucius tract. 7. c. 2. q. 5. Dixi, seclusa Ecclesie determinatione: nam ea posita non solum præcepto ecclesiastico, sed diuino, teneris peccata annuatim fateri: quippe credendum est, Christum Dominum obligationem confessionis pro mortis articulo imposuisse: pro aliis vero temporibus, iuxta Ecclesie determinationem, vt tradit Valq. q. 90. art. 1. dub. 4. n. 26.

4. Per accidens autem obligari fideles possunt ad confessionem. Primò, si grauari conscientia peccati mortalis, tametsi contriti, suscipere Eucharistiam velint: ob dignitatem enim tanti Sacramenti tenentur ex præcepto diuino non solum contritione; sed confessione cuiuscunque mortalis peccati non confessi occurrentis memoriæ ante Communionem se disponere, iuxta illud Pauli 1. Probet autem se ipsum homo, & tradit Trident. sess. 13. cap. 7. & can. 11. & pluribus exornat D. Thom. 3. par. qu. 80. art. 4. & ibi Suarez disp. 80. sect. 3. Bellarm. in 4. de Eucharist. cap. 17. Henric. l. 8. cap. 45. & alij, & nos superiori tractatu diximus.

5. Secundò, obligaris, si certam speciem peccati, verbi gratia, luxuriæ, odij, aut furti, credas, te non posse moraliter vitare, quin ad penitentiam accedas, & confessarij monitis adiuueris: cum enim teneris, quodlibet peccatum vitare, teneris & media apponere, quæ reputas ad eum finem necessaria, argument. textus in cap. Præterea, de officio deleg. & tradit in præfati Caieranus verbo, Sacramentalis confessio. Petrus de Soto section. 5. de confession. Suarez disput. 35. section. 3. numer. 10. Coninch. disp. 5. de confession. necessitat. dub. 2. num. 31. Fagundez de secundo Ecclesie præcepto. lib. 1. cap. 1. numer. 15. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. capit. 5. numer. 6. Noranter dixi, si certam speciem peccati, &c. nam ex eo, quòd credas, plura in genere peccata vitaturum, si confessionem frequentes non videris speciale peccatum committere confessionem omitendo: quia eo casu non reputatur confessio medium

propinquè necessarium ad peccatum vitandum: siquidem peccatum non in genere, sed in specie & sigillatim committendum est, ad cuius fugam non apprehenditur confessio necessaria. Aliàs damnare peccati mortalis teneremur plures confessionem per annum diferentes, alijque operibus virtutis non incumbentes: siquidem plura peccata sine dubio vitarent, si confessionem frequentarent singulis mensibus, aliaque opera virtutis exercerent. Atque ita docent Caiet. & Petr. de Soto supra. Suar. dist. a sect. 3. n. 11. Fagund. l. 1. c. 1. n. 16. Coninch. disp. 5. dub. 2. n. 31.

6. Personæ, quæ diuino præcepto confessionis astringuntur, sunt fideles post Baptismum in peccatum mortale lapsi: quia solum peccata post Baptismum commissi Sacramento Penitentiae subici possunt. Vnde fit, infideles obligari non posse præcepto diuino confessionis: quia nequeant obligari ad confessionem, quòisque materia confessionis apponatur, quæ non est peccatum ante Baptismum commissum; sed post Baptismum: & ita tradunt ex communi sententia Maior in 4. dist. 17. quest. 1. Sorus in 4. dist. 18. quest. 1. art. 2. Medin. tr. 2. de confess. q. 5. circa fin. Suar. disp. 35. sect. 2. n. 2. Fagund. de secundo Ecclesie præcepto. lib. 1. cap. 2. n. 4. Sanch. lib. 1. sum. cap. 2. n. 15. Henric. lib. 4. cap. 5. n. 5. Bonac. disp. 5. de penitent. q. 5. sect. 2. p. 4. n. 5.

7. Dixi, lapsi post Baptismum in mortale peccatum: nam habentes sola peccata venialia, nec præcepto diuino, neque ecclesiastico astringuntur, vt satis colligitur ex capite. Omnis virtusque secus de penitent. & remiss. & ex Trident. sess. 14. ca. 5. & ex his quæ diximus supra punct. 6. vbi probauimus, peccata venialia non esse huius Sacramenti materiam necessariam, sed voluntariam. Et tradunt in præfati post alios antiquiores Suar. disp. 36. sect. 2. n. 9. Coninch. disp. 5. de penit. dub. 5. num. 52. Fagund. de secundo Ecclesie præcepto. l. 1. c. 2. n. 8. & 9. Bonac. disp. 5. q. 5. sect. 2. p. 4. n. 8.

8. Qui verò nec peccatum mortale, neque veniale vnquam commiserunt, sicuti hoc priuilegium Sanctissimæ Virgini fuit concessum, quæ nullis labæ peccati neque originalis neque actualis, etiam venialis infecta fuit, nullatenus astringi possunt obligatione recipiendi Sacramentum Penitentiae; quinimò neque capaces illius sunt, vtore quibus deest materia necessaria requisita, quæ sunt peccata actualia, saltem venialia. Atque iuxta de Beata Virgine docent Victor. in sum. de confess. n. 15. Vuald. in Candel. aureo. n. 82. Suar. disp. 35. sect. 2. n. 15. Fagund. de penitent. l. 1. c. 2. in fine.

§. II.

Quæ personæ, & quo tempore, ad confessionem ex ecclesiastico præcepto teneantur.

1. Qui ad annos discretionis peruenerit, obligatur: & quando censetur ad discretionem peruenerit.
2. Pueri, cum primum rationis usum consequuntur, obligati sunt.
3. Fit satis dubitandi rationi.
4. Qualiter cum pueris accedentibus ad confessionem agendum est.
5. Grauari venialibus non tenetur confiteri.
6. Qualiter potuerit Ecclesia ad venialium, confessionem obliuiscere.
7. Tempus confessionis paschale esse docent aliqui.
8. Verius est, non esse tempus determinatum, sed qualibet parte anni fieri posse.
9. Satisfit oppositis rationibus.
10. Qualiter annus computetur.
11. Teneris anticipare confessionem, quando prauides impediendam.
12. Si omiffi per annum confiteri, negant aliqui te esse obligatum.
13. Verius est, te obligatum esse.
14. An satisfacias unica confessione praesenti anno, & praeteritis. Negant plures.
15. Sed difficilis sententia.

1. **C**onstat omnes fideles, cum ad annos discretionis peruenerint, si peccato mortali grauentur, obligatos esse confiteri. Sic habetur ex Concil. Lateranen. relato cap. Omnis utriusque sexus, de penitent. & remissionib. & in Trident. sess. 14. cap. 5. de reformat. & tradunt omnes Censetur si delis ad annos discretionis peruenerit, cum rationis vfu inter bonum & malum distinguente pollets, quod arbitrio prudentis Confessarij relinquendum est. Qui non tam ex arare, quam ex ingenio, & conditione puerorum id colligere debet. Nam esto, regulariter completo praesentio, perfectus vltus rationis omnibus eluceat: plures tamen ante eam aetatem, alij post eam rationis vftum consequuntur.

2. Solum est dubium, an statim ac perfectum rationis vftum consequuntur, hoc præcepto confessionis obligentur? Ratio